

34 454 Wijziging van de Huisvestingswet 2014 inzake de huisvesting van vergunninghouders

Nr. 11 Brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 april 2021

Op 1 februari 2016 trad de Tijdelijke regeling stimulering huisvesting vergunninghouders (TRSHV) in werking en de regeling liep af op 31 december 2020. In de TRSHV is bepaald dat vijf jaar na inwerkingtreding van deze regeling een verslag wordt vastgesteld over de doeltreffendheid en de effecten van deze regeling in de praktijk. Om hieraan te voldoen heb ik RIGO de opdracht verstrekt om een evaluatieonderzoek uit te voeren. Hierbij bied ik u het rapport van RIGO aan¹.

In deze brief zal ik u naast de resultaten van het rapport tevens een overzicht geven van de maatregelen die de afgelopen jaren zijn genomen waardoor deze doelgroep grotendeels succesvol is gehuisvest.

Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom (november 2015) en de TRSHV

De TRSHV is één van de maatregelen uit het op 27 november 2015 vastgelegde bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom tussen het Rijk en gemeenten om de snelle en forse toename van het aantal asielzoekers vanaf 2015 het hoofd te bieden. Deze subsidieregeling kende een aantal specifieke voorwaarden gericht op onder andere soberheid, die in hoofdlijnen waren bepaald in het bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom. Zo richt de regeling zich op de realisatie van nieuwe woonvoorzieningen door nieuwbouw of transformatie van kantoren of andere gebouwen zonder woonfunctie. De regeling is, gegeven de maximale huurprijzen en de minimale bezetting van vier personen, zo vormgegeven dat geen aanspraak kan worden gedaan op huurtoeslag en het bijstandsbudget wordt beperkt door toepassing van de kostendelersnorm. Uit het rapport van RIGO blijkt dat het gebruik van de TRSHV beperkt is gebleven en daarmee niet doeltreffend is geweest. Dit had verschillende oorzaken. Zo waren andere regelingen aantrekkelijker. Daarnaast was de voorwaarde om een woning te laten bewonen door minimaal vier (meestal alleenstaande) vergunninghouders volgens RIGO niet bevorderlijk voor het maatschappelijke draagvlak. Tenslotte konden verhuurders met de strikte voorwaarden van deze regeling, die tot doel hadden een sobere huisvestingsvoorziening te realiseren, moeilijk een goed lopende businesscase maken.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Huisvesting van de verschillende doelgroepen en de inzet van het Kabinet

Ik heb uw Kamer eerder geïnformeerd over aanvullende maatregelen die ik heb getroffen om de huisvesting van vergunninghouders en andere spoedzoekers te bevorderen en het woningaanbod in algemene zin te vergroten.² Zo heeft het kabinet in 2018 3 miljoen euro beschikbaar gesteld voor een tiental pilots waarbij wordt geëxperimenteerd met flexibele opvang- en/of huisvestingsoplossingen. Daarbij is er enerzijds flexwonen bevorderd en anderzijds gepoogd om een betere aansluiting met de asielopvang te creëren. Om voldoende woningen voor vergunninghouders en andere doelgroepen te realiseren is er naast de TRSHV samen met veel partijen hard gewerkt om het aanbod te vergroten. Al deze getroffen maatregelen bij elkaar hebben een positieve bijdrage geleverd in het huisvesten van deze doelgroep in de afgelopen jaren. Het huisvesten van de grote aantallen vergunninghouders is gelukt dankzij inzet van gemeenten, provincies, woningbouwcorporaties en maatregelen vanuit het rijk.

Om de verschillende doelgroepen, waaronder de vergunninghouders, de komende jaren te kunnen huisvesten zullen naast bovengenoemde maatregelen en pilots, in 2021 nieuwe pilots worden opgestart. Daarnaast heb ik in mei 2019 de Stimuleringsaanpak Flexwonen naar uw Kamer gestuurd en onder meer een tijdelijke vrijstelling van de verhuurderheffing ingevoerd voor tijdelijke woningen en flexwoningen. Met diverse woondealregio's zijn afspraken gemaakt over hun inzet op het gebied van flexwonen, zoals ik ook met Aedes en de VNG afspraken heb gemaakt over de bouw van 150.000 sociale huurwoningen en het toevoegen van 10.000 flexwoningen in de komende twee jaar. Ook wijs ik op het beschikbaar stellen van 50 miljoen euro voor 2020 als stimulans voor de bouw van (flexibele) huisvesting voor kwetsbare groepen, waaronder vergunninghouders. Hiermee kunnen op korte termijn 12.400 woonplekken worden gerealiseerd. Gezien het succes van deze regeling is binnen de begroting van BZK voor 2021 opnieuw 50 miljoen euro vrijgemaakt voor de bouw van (flexibele) huisvesting voor kwetsbare groepen.

Aanbevelingen RIGO

De genomen maatregelen zijn in lijn met de aanbevelingen van RIGO. Volgens RIGO biedt een regeling met meer flexibiliteit, zoals beschikbaar voor meer (urgente) doelgroepen en met een ruimere doorlooptijd, een aantrekkelijker alternatief dan de TRSHV.

² Kamerstuk 19 637, nr. 2193
Kamerstuk 34 454, nr. 6

Een flexibele regeling, die meer ruimte biedt voor lokaal maatwerk is dan ook een passender instrument om de huisvesting van vergunninghouders te stimuleren. Zo geeft RIGO aan dat de Stimuleringsaanpak Flexwonen daar een goed voorbeeld van lijkt te zijn.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren